

Giải pháp thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch ở tỉnh Nghệ An

Nguyễn Văn Thành
Trưởng Chính trị tỉnh Nghệ An

Để góp phần thực hiện Nghị quyết 08/NQ-TW ngày 16/1/2017 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn và Chương trình hành động về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2017 -2030 cần phải đẩy mạnh thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch. Do vậy, nghiên cứu, phân tích và đánh giá thực trạng hoạt động thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào du lịch tỉnh Nghệ An thời gian qua để đưa ra các giải pháp có hiệu quả nhằm tiếp tục thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch Nghệ An thời gian tới.

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, kinh tế tỉnh Nghệ An có những bước tăng trưởng khá mạnh mẽ, giai đoạn 2015-2018 tăng trưởng kinh tế bình quân là 8,01%. Năm 2018, thu nhập bình quân đầu người so với năm 2015 tăng 1,31 lần, đạt 38 triệu đồng/năm; thu ngân sách từ 10.043 tỷ đồng năm 2015 tăng lên 13.141,6 tỷ đồng năm 2018, tốc độ tăng trưởng kinh tế năm 2018 đã đạt 8,77%. Cơ cấu kinh tế giai đoạn 2015 — 2018 chuyển dịch theo hướng giảm tỷ trọng nông nghiệp, tăng nhanh tỷ trọng công nghiệp — xây dựng và dịch vụ (Năm 2015 tỷ trọng nông, lâm, ngư nghiệp đạt 26%, công nghiệp - xây dựng đạt 33%, dịch vụ đạt 41%. Đến năm 2018, tỷ trọng nông, lâm, ngư nghiệp đạt 20,5%, công nghiệp - xây dựng đạt 30,25%, dịch vụ đạt 45,25%). Có được sự tăng trưởng đó là nhờ sự đóng góp không nhỏ của ngành du lịch.

Sự phát triển của du lịch gắn liền với sự phát triển đồng bộ của kết cấu hạ tầng kỹ thuật, kết cấu hạ tầng dịch vụ, nguồn nhân lực, các điều kiện tự nhiên cũng như các giá trị nhân văn trên địa bàn tỉnh. Những năm gần đây, việc thu hút đầu tư từ nguồn ngân sách nhà nước cho phát triển du lịch ngày càng gặp nhiều khó khăn nên hướng thu hút đầu tư từ các loại hình doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp tư nhân và doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp của nước ngoài cho phát triển du lịch đã có những bước khởi sắc, hiệu quả nhất định nhờ sự nỗ lực không ngừng của các cấp chính quyền tỉnh Nghệ An. Tuy nhiên, theo kết quả thống kê thì các dự án của doanh nghiệp đầu tư vào phát triển du lịch Nghệ An còn ít so với tiềm năng, chưa có nhiều dự án lớn.

2. Tình hình thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch ở Nghệ An thời gian qua

Trong những năm gần đây, tỉnh Nghệ An đã có nhiều chủ trương, chính sách ưu đãi, hỗ trợ đầu tư nhằm giúp các nhà đầu tư khi đầu tư vào Nghệ An

được thuận lợi, đặc biệt trong lĩnh vực du lịch. Theo báo cáo của Sở Du Lịch tỉnh Nghệ An, năm 2018, tổng lượng khách lưu trú du lịch Nghệ An đạt 4.292.000 lượt, bằng 112% so với năm 2017, đạt 102% kế hoạch năm 2018. Trong đó, khách quốc tế đạt 128.000 lượt, bằng 117% so với năm 2017. Tổng doanh thu dịch vụ du lịch đạt 3.743 tỷ đồng bằng 121% so với năm 2017 và đạt 106% kế hoạch được giao, trong đó doanh thu khách du lịch quốc tế đạt 23 triệu USD. Hoạt động đầu tư phát triển cơ sở vật chất phục vụ du lịch có tốc độ phát triển nhanh.

Quy mô và chất lượng các cơ sở lưu trú ngày càng được nâng cao với hệ thống dịch vụ khá đa dạng. Năm 2015 Nghệ An có 06 khách sạn 4 sao, 13 khách sạn 3 sao, hơn 70 khách sạn 1, 2 sao, đến năm 2018 tỉnh Nghệ An đã có 03 khách sạn 5 sao, 07 khách sạn 4 sao, 18 khách sạn 3 sao và hơn 100 khách sạn 1, 2 sao. Các điều kiện về cơ sở hạ tầng phục vụ cho du lịch được đảm bảo khá tốt. Tuy nhiên, các dự án của doanh nghiệp đầu tư vào du lịch Nghệ An phần lớn tập trung vào xây dựng các cơ sở lưu trú với lượng vốn không lớn, chỉ ở mức trung bình. Số lượng dự án và vốn đầu tư ít hơn nhiều so với giai đoạn trước.

Các dự án đầu tư vào du lịch Nghệ An giai đoạn 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	
Đầu tư trong nước	Số dự án	8	13	5	3
	Vốn đăng ký (tỷ đồng)	695	3.181,6	1.668,2	162,6
Đầu tư nước ngoài	Số dự án	0	2	0	0
	Vốn đăng ký (Triệu USD)	-	17,2		

Nguồn: Sở Kế hoạch và Đầu tư Nghệ An 2019

Những năm trước, đầu tư cho ngành du lịch chủ yếu từ nguồn vốn ngân sách thì đến nay việc vận động vốn đa dạng, chuyển hướng mạnh sang huy động vốn từ các loại hình doanh nghiệp trong tỉnh, ngoài tỉnh và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.

Tính từ năm 2015 đến nay, Nghệ An đã thu hút 36 dự án FDI với 522,87 triệu USD vốn đăng ký và 509 dự án đầu tư trong nước với số vốn đăng ký đầu tư

135.526 tỷ đồng. Tuy nhiên, từ 2015 — 2018 vốn đầu tư vào phát triển du lịch còn quá thấp, chỉ đạt 29 dự án đầu tư trong nước với số vốn đăng ký là 5.207,624 tỷ đồng và 02 dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài với số vốn 17,2 triệu USD, chiếm khoảng 3,84 % tổng vốn trong nước đăng ký đầu tư và 3,2% vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Nghệ An.

Hoạt động thu hút đầu tư của các doanh nghiệp vào phát triển du lịch ở tỉnh Nghệ An trong thời gian qua đã đạt được một số kết quả nhất định, góp phần không nhỏ vào sự phát triển du lịch và kinh tế xã hội của tỉnh. Tuy nhiên mức vốn đầu tư, quy mô dự án đầu tư, số lượng dự án đầu tư chưa thực sự tương xứng với tiềm năng của tỉnh.

3. Giải pháp thu hút đầu tư của các doanh nghiệp vào phát triển du lịch ở Nghệ An

Để đạt mục tiêu trong Chương trình hành động số 55-CT/TU ngày 4/1/2018 của Ban thường vụ Tỉnh ủy Nghệ An thực hiện Nghị Quyết 08-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2017-2030, cần phải có một hệ thống giải pháp mang tính đồng bộ và thiết thực để thu hút đầu tư từ các doanh nghiệp cho phát triển du lịch tỉnh thời gian tới, cụ thể như sau:

Một là, bổ sung, điều chỉnh quy hoạch phát triển ngành du lịch theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại và phát triển bền vững, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. Xây dựng quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Nghệ An đến năm 2030 trên cơ sở khai thác tối đa lợi thế tổng hợp của từng địa bàn, đồng thời chuyển dịch cơ cấu ngành du lịch theo hướng chuyên nghiệp, đa dạng chất lượng và bền vững phù hợp với yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới, trong đó ưu tiên phát triển một số sản phẩm du lịch Nghệ An có thể mạnh như: Du lịch nghỉ dưỡng và giải trí biển-đảo ở các huyện, thị xã: Cửa Lò, Nghi Lộc, Hoàng Mai và các huyện ven biển; du lịch tìm hiểu văn hóa lịch sử, tâm linh và giáo dục truyền thống ở các huyện, thị xã: Nam Đàn, Hưng Nguyên, Đô Lương, Yên Thành, Diễn Châu, Quỳnh Lưu, Hoàng Mai... ; du lịch công vụ, hội nghị, hội thảo và giải trí tổng hợp tại thành phố Vinh, thị xã Cửa Lò...

Quy hoạch và đầu tư nguồn lực cho Khu du lịch quốc gia Kim Liên, Đô thị du lịch biển Cửa Lò, vườn quốc gia Pù Mát và phát huy giá trị di sản thế giới đàn ca ví, giặm Nghệ Tĩnh để tạo ra các sản phẩm chủ đạo mang thương hiệu du lịch Nghệ An, trong đó đặc biệt ưu tiên quy hoạch chi tiết dự án du lịch trọng điểm có tính đột phá. Phát triển các tour du lịch tham quan di tích lịch sử, di tích cách mạng, danh lam thắng cảnh, điểm trình diễn nghệ thuật dân gian, cơ sở sản xuất thủ công mỹ nghệ, sản xuất và chế biến sản phẩm nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp sạch, làng nghề truyền thống trong tỉnh đáp ứng nhu cầu khách du lịch khi đến Nghệ An.

Hai là, tiếp tục xây dựng và hoàn thiện cơ chế, chính sách thúc đẩy thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch. Rà soát bổ sung các chính sách khuyến khích, ưu đãi doanh nghiệp đầu tư vào các địa bàn trọng điểm du lịch, nhất là các dự án có quy mô lớn, chất lượng cao, mang tính đột phá cho du lịch Nghệ An và địa bàn khó khăn vùng miền Tây có tiềm năng, lợi thế phát triển du lịch; hỗ trợ đầu tư phát triển các sản phẩm du lịch mới, sản phẩm du lịch đặc thù, sản phẩm hàng hóa làm quà lưu niệm, công tác đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch; ưu tiên bố trí ngân sách cho công tác quảng bá xúc tiến du lịch trong nước và nước ngoài. Triển khai việc áp dụng chính sách thuế sử dụng đất và tiền thuê đất đối với dự án du lịch có hệ số sử dụng đất cho xây dựng thấp và hạn chế chiều cao theo quy định, điều chỉnh giá điện đối với các cơ sở lưu trú du lịch theo chỉ đạo của Chính phủ. Đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, tạo thuận lợi tối đa về các thủ tục liên quan đến hoạt động đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh.

Ba là, đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng và cơ sở vật chất ngành du lịch, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp đầu tư phát triển du lịch. Tỉnh cần tranh thủ tối đa chương trình đầu tư trung hạn của Trung ương, nguồn vốn ODA, đồng thời thu hút nguồn lực đầu tư của các tập đoàn lớn cho các dự án hạ tầng giao thông trọng điểm về đường bộ, đường sắt, tuyến cao tốc Việt Nam - Hà Nội qua Nghệ An... để nâng cao khả năng kết nối các khu, điểm du lịch trong tỉnh với các tỉnh, thành phố trong cả nước và quốc tế, đưa Nghệ An trở thành đầu mối giao thông và là trung tâm điều phối du lịch của vùng Bắc Trung bộ. Nâng cao chất lượng dịch vụ tại sân bay Vinh, các cửa khẩu, ga Vinh, bến xe trong tỉnh; khuyến khích doanh nghiệp đầu tư một số cửa hàng xăng dầu kết hợp điểm dừng nghỉ và giới thiệu bán các đặc sản địa phương cho khách du lịch trên tuyến quốc lộ 1A, đường Hồ Chí Minh, quốc lộ 7, quốc lộ 46, quốc lộ 48, đường cao tốc đi qua Nghệ An.

Bốn là, tăng cường hoạt động xúc tiến đầu tư vào phát triển du lịch. Ứng dụng công nghệ thông tin và đẩy mạnh hoạt động xúc tiến đầu tư vào phát triển du lịch thông qua các phương tiện truyền thông điện tử như truyền hình, internet, mạng xã hội, điện ảnh; nâng cao hiệu quả hoạt động của trung tâm xúc tiến và hỗ trợ đầu tư tỉnh Nghệ An trong lĩnh vực xúc tiến, hỗ trợ đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch tỉnh. Sản xuất video clip chất lượng cao, các đoạn phim ngắn về tiềm năng, thế mạnh và cơ chế, chính sách của tỉnh Nghệ An về đầu tư phát triển du lịch trên các phương tiện truyền thông trong nước và quốc tế. Phát huy vai trò của các cơ quan truyền thông trong tỉnh, trong nước, trước hết là Đài Phát thanh-Truyền hình Nghệ An, Báo Nghệ An. Trước hết, để tạo đà cho thu hút doanh nghiệp đầu tư vào du lịch cần tạo lập điểm đến đồng đúc, nhu cầu du lịch cao thông qua việc thu

hút khách du lịch, đặc biệt là khách quốc tế, trọng tâm là các nước ASEAN, Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Nga, Pháp, Đức, Séc. Tăng cường hợp tác, liên kết môi giới đầu tư phát triển du lịch với các tỉnh, thành phố trọng điểm du lịch: Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Huế, Quảng Ninh, các tỉnh vùng Bắc Trung Bộ..., các đơn vị lữ hành có thương hiệu trong cả nước và quốc tế.

Năm là, tạo môi trường thuận lợi cho doanh nghiệp đầu tư vào phát triển du lịch. Đẩy mạnh cải cách hành chính, tạo môi trường lành mạnh, minh bạch, bình đẳng, thuận lợi cho doanh nghiệp hoạt động kinh doanh du lịch. Khuyến khích doanh nghiệp đổi mới, sáng tạo, đa dạng hóa các loại hình, sản phẩm du lịch phù hợp với tiềm năng, thế mạnh và định hướng, mục tiêu phát triển du lịch của tỉnh. Có chính sách hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp đầu tư kinh doanh du lịch. Chú trọng công tác bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ cho các doanh nghiệp kinh doanh du lịch, đồng thời xử lý nghiêm hành vi cạnh tranh thiếu lành mạnh.

Sáu là, chăm lo xây dựng nguồn nhân lực cho các doanh nghiệp đầu tư kinh doanh du lịch. Tiếp tục xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển nguồn nhân lực du lịch chất lượng cao. Căn rà soát, đánh giá chất lượng, hiệu quả các cơ sở đào tạo nghề du lịch trên địa bàn tỉnh để kịp thời chấn chỉnh. Có chính sách thu hút đầu tư, hợp tác liên kết nâng cao năng lực các cơ sở đào tạo du lịch đáp ứng mục tiêu phát triển du lịch chuyên nghiệp. Xây dựng mô hình liên kết giữa cơ sở đào tạo với các doanh nghiệp du lịch. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ tiên tiến trong đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch trên địa bàn. Triển khai chương trình đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực và kiến thức quản lý du lịch, đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức từ tỉnh đến cơ sở. Nâng cao năng lực quản lý doanh nghiệp, ngoại ngữ, kỹ năng chuyên môn nghiệp vụ và đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý, điều hành và nhân viên phục vụ tại các khách sạn, nhà hàng, công ty lữ hành, khu, điểm tham quan du lịch theo Bộ chuẩn nghề quốc gia về du lịch, Bộ tiêu chí ứng xử văn minh trong du lịch.

Bảy là, tăng cường năng lực và hiệu quả quản lý nhà nước về thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch. Nâng cao chất lượng quản lý nhà nước về thu hút đầu tư vào du lịch của Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Du lịch, trung tâm xúc tiến và hỗ trợ đầu tư của tỉnh, các huyện, thành thị đáp ứng yêu cầu quản lý liên ngành, liên vùng trong hoạt động thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch. Phát huy vai trò của Ban chỉ đạo phát triển du lịch tỉnh nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp trong quá trình tìm hiểu cơ hội đầu tư, thực hiện thủ tục hành chính và đầu tư kinh doanh du lịch. Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát chất lượng hệ thống khách sạn, nhà nghỉ, các cơ sở dịch vụ ăn uống,

mua sắm, vui chơi giải trí.

Tóm lại, để thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch tỉnh Nghệ An có hiệu quả cần phải thực hiện đồng bộ các giải pháp trên đây. Bởi lẽ, khi đi đầu tư, nhà đầu tư bao giờ cũng tìm kiếm một nơi đầu tư có lợi, nơi đầu tư đảm bảo cho họ lợi nhuận, điều kiện kinh doanh thuận lợi, có tiềm năng lớn và lâu dài, ổn định, an toàn thì họ sẽ sẵn sàng bỏ vốn đầu tư kinh doanh. Về phía tỉnh, một khi các nhà đầu tư bỏ vốn kinh doanh, về lâu dài tỉnh sẽ giải quyết được nhiều việc làm cho người lao động, tăng thu ngân sách, khai thác và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực về du lịch, góp phần thúc đẩy nhanh chóng sự phát triển kinh tế - xã hội./.

Tài liệu tham khảo

Ban Chấp hành Trung ương (2017), Nghị quyết 08/NQ-TW ngày 16/1/2017 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, Hà Nội.

Thái Thị Kim Oanh (2011), Giải pháp thu hút đầu tư vào du lịch biển, ven biển Nghệ An, Tạp chí Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương, số 329, trang 36-38.

Sở Kế hoạch và đầu tư Nghệ An (2018), Báo cáo tình hình thu hút đầu tư giai đoạn 2015-2018, Nghệ An.

Sở Du Lịch Nghệ An (2018), Báo cáo tình hình phát triển du lịch tỉnh Nghệ An năm 2018, Nghệ An.

Tỉnh ủy Nghệ An (2018), Chương trình hành động của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết 08/NQ-TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2017-2030, Nghệ An.

UBND tỉnh Nghệ An (2015), Tình hình kinh tế - xã hội năm 2015 và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2016, Nghệ An.

UBND tỉnh Nghệ An (2018), Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội năm 2018 và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2019, Nghệ An.